

ANALIZA R 2018/2019 ĆWICZENIA 16 3.12.2018

1. **Zadanie 20.** (R) Dowieść, że (a) jeśli podzbiory A i B przestrzeni $\mathbb{R}^n$ są zwarte, to zbiór $A + B := \{a + b : a \in A, b \in B\}$ też jest zowany; (b) jeśli A jest zowany, a B domknięty, to $A + B$ jest domknięty. Podać przykład domkniętych podzbiorów $A, B \subset \mathbb{R}^2$, dla których zbiór $A + B$ nie jest domknięty.

2. **Zadanie 32.** Wykazać, że jeśli $f : [a, b] \rightarrow [a, b]$ jest ciągłą surjekcją to f ma punkt stały. Wskazówka: własność Darboux dla funkcji ciągłych.

3. **Zadanie 40.** (R) Wykazać, że jeśli $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ jest ciągła oraz obraz każdego zbioru otwartego jest domknięty, to f jest stała.

4. **Zadanie 7.** Dla wszystkich, którzy potrzebują praktyki w różniczkowaniu: Obliczyć pochodne poniższych funkcji wszędzie tam, gdzie są one różniczkowalne.

(a) $f(x) = \frac{1-x^3}{1-x^5};$	(b) $f(x) = \frac{2}{(1-x^2)(1+x^4)};$	(c) $f(x) = \frac{\arctan x}{\arcsin x};$
(d) $f(x) = e^x(\sin x + \cos x);$	(e) $f(u) = \sin^4 5x;$	(f) $f(x) = \log(x + \sqrt{x^4 + 4});$
(g) $f(x) = \log(\log(\log x));$	(h) $f(x) = \sin(\cos x) + \cos(\sin x);$	(i) $f(x) = 2^{\tan \frac{1}{x}};$
(j) $f(x) = e^{\arctan^3 \sqrt{x+4}};$	(k) $f(x) = \log^2(\arcsin^3 \sqrt{x});$	(l) $f(x) = \log\left(\frac{1}{x} + \sqrt{1 + \frac{1}{x^2}}\right);$
(m) $f(x) = \sinh^3 4x;$	(o) $f(x) = \tanh^5(2e^{\sqrt{x}} - 1);$	(p) $f(x) = \sinh(\log(x + \sqrt{x^2 + 1}));$
(r) $f(x) = (\cos x)^{\frac{1}{x}};$	(s) $f(x) = (x+1)^{\frac{1}{\sin x}};$	(t) $f(x) = x^{\sin x};$
(u) $f(x) = x^{x^2};$	(w) $f(x) = x^{x^x};$	(x) $f(x) = \log_2(x^4 + 1);$
(y) $f(x) = \log_x(x^4 + 1);$	(z) $f(x) = \sqrt[3]{x^2} \sin x \log x;$	

ZADANIE 1. (a) W przestrzeni $\mathbb{R}^n$ zowany i cigoano zowany to to samo. Rozważmy więc ciąg (C_n) elementów $A+B$. Zgodnie z definicją zbioru $A+B$ $C_n = a_n + b_n$ dla pewnych $(a_n), (b_n)$. Ciągi $(a_n), (b_n)$ są być może wyznaczone niejednoznacznie. Dla dowodu nie ma to znaczenia, bierzemy którekolwiek z nich.

Ciąg (a_n) jest ciągiem w zbiorze zowanym, zawiera więc podciąg zbieżny (a_{n_k}) do elementu $a_0 \in A$. Biorąc to samo odwzorowanie $k \mapsto n_k$ wybieramy (b_{n_k}) . Ciąg ten, jako ciąg w zbiorze zowanym, zawiera podciąg zbieżny $(b_{m_{n_k}})$ do elementu $b_0 \in B$.

Podciąg $(C_{n_{k_l}})$ ma postać $C_{n_{k_l}} = a_{n_{k_l}} + b_{n_{k_l}} \xrightarrow{l \rightarrow \infty} a_0 + b_0 \in A+B$ $(C_{n_{k_l}})$ jest więc zbieżnym podciągiem (C_n) i granica tego podciągu należy do $A+B$.

$A+B$ jest zowany.

(b) Niech x będzie punktem skupienia zbioru $A+B$. Wtedy ciąg (x_n) zbieżny do x . Ciąg (x_n) można zapisać jako $x_n = a_n + b_n$. Z ciągu (a_n) wybieramy zbieżny podciąg (a_{n_k}) i jego granicę oznaczamy a . Mamy więc

$x_{n_k} = a_{n_k} + b_{n_k}$ $b_{n_k} = x_{n_k} - a_{n_k} \xrightarrow{k \rightarrow \infty} x-a$ b_{n_k} jest zbieżnym ciągiem w zbiorze domkniętym więc jego granice $b := x-a$ jest elementem B . Wtedy $x = a+b \in A+B$ i $A+B$ jest domknięty.

Widzimy teraz $A = \{(x, 0) \in \mathbb{R}^2 : x \in \mathbb{R}\}$ i $B = \{(y, \frac{1}{y}) \in \mathbb{R}^2 : y > 0\}$. Oba zbiory są domknięte ale nie są zwarte.

$$A+B = \left\{ (x+y, \frac{1}{y}) \in \mathbb{R}^2 : x \geq 0, y > 0 \right\} = \left\{ (a, b) \in \mathbb{R}^2 : a \in \mathbb{R}, b > 0 \right\}$$

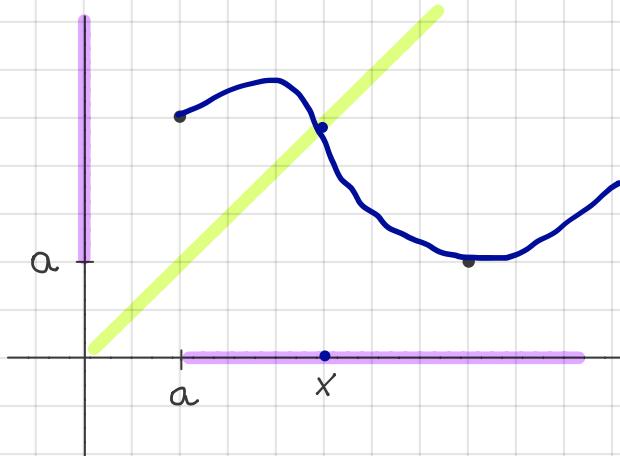
Istotnie, dla danych a, b takich, że $a \in \mathbb{R}$ i $b > 0$ bierzemy $y = \frac{1}{b}$ i $x = a - \frac{1}{b}$.

$$a = x + y \quad b = \frac{1}{y} \Rightarrow y = \frac{1}{b} \quad x = a - \frac{1}{b} \quad (a, b) = (a - \frac{1}{b}, 0) + (\frac{1}{b}, b)$$

Zbiór $\{(a, b) \in \mathbb{R}^2 : b > 0\}$ nie jest domknięty, jego domknięcie zawiera także osią Ox .

ZADANIE 2 Niedł $f: [a, b] \rightarrow [a, b]$ będzie ciągła i surjektą. Mogą mieć miejsce dwie sytuacje: (I) $f(a) = a$ (II) $f(a) > a$.

W (I) a jest punktem stałym. W (II) Oznaczmy $c = f(a) > a$ i $d \in [a, b]$ takie, że $f(d) = a$

Rozważmy g : $g(x) = f(x) - x$ g jest ciągła oraz

$$g(a) = f(a) - a = c - a > 0$$

$$g(d) = f(d) - d = a - d < 0.$$

Funkcja ciągła na odcinku przyjmuje wszystkie wartości z przedziału $g(a)$ i $g(d)$, w szczególności także istnieje $x \in [a, d]$ takie, że $g(x) = 0$, tzn $f(x) = x$.

ZADANIE 3 $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$. Dowodzimy ad absurdum. Założymy, że w obrazie f są przynajmniej dwie różne liczby $y_1 < y_2$. Ze względu na właściwość Darboux także $[y_1, y_2] \subset f(\mathbb{R})$. $f^{-1}([y_1, y_2])$ jest otwarty, bo f ciągła a $f(f^{-1}([y_1, y_2]))$ domknięty z założenia. Jednak $f(f^{-1}([y_1, y_2])) = [y_1, y_2]$ – sprzeczność.